

ענפים שונים

ירקות

יורטו צביאלי - שה"מ, לה"ד נגב, ירקות

מלון סתיו

גידול זה שומר פחות או יותר על גודלו כאשר בעונת 94/5 הגיע היקף השטח לכ- 5,800 דונם. עונת הסתיו התאפיינה במזג אוויר חם מהרגיל, בעיקר בחודשים אוקטובר ונובמבר. בנוסף, נגרמו לגידול נזקים בסופה עזה שעברה באזור. מזג האוויר החריג גרם לבעיות איכות אשר בלטו במיוחד בזן 8 - C. בצד הזנים הקיימים (גליה, ערבה ו-8 - C) נוסף העונה זן חדש בהיקף ניסיוני - 1022 (גלילי). יצוא המלון הסתכם השנה בכ - 1,450 טון.

עגבניות שטח פתוח

נמשכה מגמת הירידה בהיקף השטחים לכ - 1,450 דונם. איחור בניבה נגרם כתוצאה מפגעי מזג האוויר בתפרחות הראשונות. זנים עיקריים: פק' 68, פק' 38, 5656. נראה כי היקפו של גידול "מסורתי" זה בערבה ימשיך להיות מושפע מפוליטיקה ומטלטלות מחירי השוק.

עגבניות חממה

במקביל לירידת בהיקף שטחי עגבניות ש"פ, נמשך הגידול בשטחי העגבניות חממה באזור ל- 284 דונם, כאשר גידול זה מיועד רובו לשוק המקומי. זן עיקרי בגידול - 144. השנה יוצאו 366 טון עגבניות חממה, מתוכם 206 טון כאשכולות.

עגבניות צ'רי

חלה ירידה בהיקף השטחים הפתוחים לכ- 300 דונם. במשקים הגדולים מסתמנת מגמה של ביסוס הגידול והכנסתו לבתי צמיחה (143 דונם), לשיפור בקרת הגידול ואיכות הפרי. סה"כ יוצאו השנה כ- 2,100 טון צ'רי, מתוכם 105 כאשכולות.

פלפל

מוצר זה, יחסית לגידולי הירקות, שומר על מחירים טובים בעונות האחרונות, בשוקי היצוא ובשוק המקומי כאחד. על רקע זה ניתן לראות את העלייה הנמשכת בהיקף הגידול והעמקת ההשקעות בו, הן אצל "פלפלאים" ותיקים והן בתוספות מגדלים חדשים - ישנים. בעונה זו הוגדלו בעיקר שטחי בתי רשת (כ- 1950 דונם) והמבנים (221 דונם) בפלפל "יצוא רגיל" ובפלפל "איכותי".

סה"כ גדל שטח הפלפל בכ- 50% והגיע לכ- 3,160 דונם.

בעונה זו נמשכה הירידה בשטחי הזן הותיק "מאור" לטובת זנים ניסיוניים חדשים, בעיקר של חברת "הזרע", אשר נשתלו בהיקף של כ- 500 דונם וזנים הולנדיים, כ- 80 דונם. היקף הזנים הזהובים נשאר כבעבר כ- 15% מהשטח.

סה"כ יוצאו השנה מהערבה כ- 2,250 טון פלפל אדום וכ- 800 פלפל זהוב. מסה"כ שווקו לארה"ב כ- 300 טון מ- 120 דונם במושב פארן כ"אזור נקי מזבובים ותיכון". האישור לכך ניתן במסגרת פרויקט "ערבה נקייה". שוק נוסף זה הינו אטרקטיבי ומעודד מגדלים נוספים בפארן להכנסת הגידול לבתי צמיחה מוגנים. במושבים צופר ועין יהב החלו גם הם בפעולה לקבלת אישור דומה. נקווה שעוד מושבים בדרך.

חציל

נמשך הגידול בחציל, בעיקר במבנים (מבתי צמיחה גבוהים ועד חממיות). היקף השטח במבנים כ- 300 דונם, רובם מהזן קלאסיק. יצוא חצילים 242 טון.

עונת האביב

החלה במזג אויר אביבי בהחלט, ימים חמימים ועתירי קרינה בחודשים נובמבר-דצמבר "הריצו את הגידולים וקטיפים ראשונים של מלון ואבטיח נערכו כבר בסוף ינואר. סופות האביב החזקות קיצרו את חיי שטחים רבים.

היקף גן האביב גדל מהעונה שעברה כאשר התוספת היתה בעיקר באבטיחי סידלס. סה"כ גידלו באביב כ- 4,300 דונם מלון וכ- 3,000 דונם אבטיח (אודם וסידלס) במבנים ובשטח פתוח. יצוא מלוני האביב הגיע העונה לכ- 3,900 טון ויצוא אבטיחים 932 טון.

גידול במבנים

נמשך תהליך כניסת הערבה למבנים: מ- 10 דונם מנהרות עבירות בשנת 1983, הגיע בעונה 1994/5 שטח המבנים לירקות במושב הערבה לכשליש משטח הגידול, למעל מ- 4,500 דונם. תהליך זה נמשך כאשר הכיוונים הם "גן-אביב", מלון ואבטיח בחממיות ומנהרות עבירות שונות ויתר הגידולים במבנים גבוהים.

תהליך הרחבת ההשקעות נמשך ובמקביל ניתן לראות בערבה גם התחלות של העמקת ההשקעות
וחקלאות High tech, במבנים מבוקרי אקלים, מחוממים ומצוננים, מועשרים בפד"ת.
הכניסה למבנים מחייבת הרחבת בסיס הידע הקיים בנושאי אגרוטכניקת הגידול. המחקרים
העתידיים בתחנת "יאיר" (שלב ב') ובמשקי המודל בערבה עשויים לסייע בנושא זה.